

Dunet gedebblad

Dunet gedebblad (*Lonicera xylosteum*)

Højde	3 meter
Form	Busk med tæt vækst
Blomstringstid	Maj - juni
Frugttype	Bær
Modningstid	Sidst i august
Lys	Skyggetålende
Jord	Middel - leret
Fugt	Middel - fugtig
Vind	Tålsom
Vårfrost	Tålsom
Saltsprøjt	Tålsom

Udbredelse

Dunet gedebblad findes i Europa og Asien med undtagelse af Vesteuropa. Nordgrænsen går gennem det mellemste Skandinavien. Den findes ikke på vesteksponerede kyster og gror i Norge for eksempel kun på de indre fjordskrænter. I Danmark findes arten overvejende på kalkbund på den sydlige del af Øerne, men er sjælden på Nordfyn, Nordsjælland og Born-

holm. Forekomsterne ved Mariager fjord og andre jyske forekomster er muligvis forvildede. Arten har spredt sig på en lang række lokaliteter i Vest- og Nordjylland.

Beskrivelse

Dunet gedebblad er en forgrenet indtil 3 meter høj busk med tæt vækst. Alle yngre plantedele, f.eks. skud, blade og stilke er stærkt hårede. Knopperne er modsatte og udspærrede. Bladene er bredt ægformede, 3-6 cm lange, helrandede og stærkt hårede. Blomsterne er små, ca. 1 cm lange, bleggule og sidder parvis på en lille stilk. De er asymmetriske med en kronflig dannende underlæbe og 4 sammenvoksede kronflige overlæben. Frugten er et mørkerødt bær, som sidder parvis. Hvert bær indeholder to til seks frø.

Voksested

Dunet gedebblad forekommer i lyse skove, krat og skovbryn på kalkrigt ler. Den observeres gerne i lyse egeskove. Arten forekommer naturligt på øerne.

Anvendelse i landskabsplantninger

Dunet gedebblad er en meget anvendt robust og hårdfør plante, som både tåler vind og

skygge. Den kan anvendes på de fleste udsatte lokaliteter som underplantning i skovbryn og hegn. Igennem mange år har den været anvendt i 3-rækkede læhegn i Danmark. Arten tåler beskæring. Bærrene ædes af fugle, men er giftige for mennesker. Arten bør derfor ikke plantes, hvor børn færdes almindeligt, f.eks. i parker og ved børnehaver o. lign.

Dens danske slægtning vild kaprifolie (*L. periclymenum*) forekommer vildt og plantes ikke. Til gengæld har californiske gedeblad (*L. ledebourii*)

– en anden nærtstående art – tidligere været plantet i stort antal. Californisk gedeblad er en kraftigt voksende art, og den anbefales ikke mere til vildtplantninger, da den anses for at være for konkurrencedygtig og dominerende.

Valg af plantemateriale

Skov- og Naturstyrelsen anbefaler, at der til landskabsplantninger bruges planter af en afstamning, der sikrer, at de er robuste og på lang sigt kan tilpasse sig eventuelle klimaændringer. Derfor foretrækkes genetisk brede danske frøkilder.

På hjemmesiden www.plantevalg.dk kan der hentes oplysninger om valg af frøkilde.

Anden anvendelse

Veddet er hårdt, men stamme og grene er tynde. Tidligere blev veddet brugt til forskellige stokke og skafter. Planten – inklusiv bærrerne – er giftig for mennesker.

Kilder

Anonym (1994). Træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplantninger. Skov-info nr. 13. Tekst og redaktion: Skov- og Naturstyrelsen, Fællesudvalget for læplantning og Frøkildeudvalget.

Møller, P. F. og H. Staun (2001). Danmarks træer og buske. Politikens forlag.

Ødum, S. (1969). De vildtvoksende træer og buske. Danmarks Natur bind 6: Skoven, side 143-199.

Fortegnelse over frøkilder, se www.frøkilder.dk